

Πρόεδρος: Μιχαήλ Αυγουλέας.
Δικαστές: Ερ. Ερωτοκρίτου, Π. Παντελίδης (Εισηγητής)
Δικηγόροι: Π. Αλεξανδρής - Γ. Καραζάνος.

Η κρινόμενη έφεση κατά της οριστικής υπ` αριθμ. 4868/10 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, αρμόδια φέρεται δε ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου (άρθρα 19,518 § 1 και 520 § 1 του ΚΠολΔ). Επισημαίνεται ότι, στην προκειμένη περίπτωση δεν ισχύει η κατά το άρθρο 699 του ΚΠολΔ απαγόρευση της άσκησης ενδίκων μέσων, καθότι με την εκκαλούμενη απόφαση τέμνεται οριστικά η διαφορά μεταξύ των διαδίκων, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2121/93, απλώς η εκδίκαση της υπόθεσης γίνεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (βλ. ΟΛΑΠ 21/2002 Νόμος). Κατά συνέπεια, η έφεση θα πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω για να κριθεί και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα (άρθρο 533 παρ. 1 ΚΠολΔ), κατά την ίδια παραπάνω διαδικασία.

Με την από 20.7.09 αίτηση τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών οι αιτούντες και ήδη εφεσίβλητοι ισχυρίστηκαν ότι είναι οργανισμοί που έχουν ενταχθεί και λειτουργούν νόμιμα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 54 και 55 του ν. 2121/93, με σκοπό τη διαχείριση και προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων επί των έργων των μελών τους που αναφέρονται ονομαστικά στην αίτηση, κατά τις διακρίσεις που μνημονεύονται στο οικείο δικόγραφο, καθώς επίσης και των συγγενικών δικαιωμάτων τους μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το δικαίωμα είσπραξης εύλογης αμοιβής, σύμφωνα με το άρθρο 18 § 3 του ν. 2121/93. Ότι την 17.6.2009 κοινοποίησαν στην καθής η αίτηση και ήδη εκκαλούσα εξώδικη δήλωση, με την οποία την καλούσαν να τους καταβάλει την κατά τα ανωτέρω εύλογη αμοιβή για το δικαίωμα από 10.10.0 έως 17.6.09 και ακόμη να προβεί σε υπεύθυνη δήλωση εντός μηνός από την παραλαβή του παραπάνω εξώδικου, με την οποία αυτή θα δήλωνε τη συνολική αξία των συσκευών που εισήγαγε στην Ελλάδα για το διάστημα από 1.1.2008 έως 31.5.2009. Ότι η αντιδίκος της δεν συμμορφώθηκε με την κατά τα ανωτέρω υποχρέωση της και για τον λόγο αυτό ζήτησαν να υποχρεωθεί η καθής να υποβάλει στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ) υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο της με το περιεχόμενο που ελέγχθηκε με απειλή χρηματικής ποινής ποσού 29.347 ευρώ υπέρ καθενός από αυτούς (αιτούντες για την περίπτωση μη συμμόρφωσης της. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκαμε μερικά δεκτή την προαναφερόμενη αίτηση με την υπ` αριθμ. 4868/10 απόφαση αυτού, κατά της οποίας και παραπονείται η εκκαλούσα με την ένδικη έφεση, ζητώντας την εξαφάνιση της, για τον σκοπό της απόρριψης της προεκτιθέμενης από 20.7.2009 αιτήσεως επικαλούμενη εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων.

Κατ` ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 216 § 1 του ΚΠολΔ, η αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να περιέχει εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται στα άρθρα 117 και 118 του ίδιου κώδικα, και α) σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν σύμφωνα με το νόμο την αίτηση και δικαιολογούν την άσκηση της από τον αιτούντα κατά του καθού, β) ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς και γ) ορισμένο αίτημα. Στην προκειμένη περίπτωση, από την ανάγνωση της από 20.7.2009 αιτήσεως των εφεσίβλητων προκύπτει ότι το δικόγραφο περιέχει όλα τα στοιχεία της ενεργητικής νομιμοποίησης των αιτούντων, τα οποία κατά το πραγματικό του άρθρου 18 § 4 του ν. 2121/1993, απαιτούνται για να θεμελιωθεί το δικαίωμα των αιτούντων κατά της καθής. Δεν ήταν δε αναγκαίο να εκτίθενται όλα τα ονόματα των δημιουργών καθώς και

τα έργα τους ούτε το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων καθενός από αυτούς και των αιτούντων, αλλά ούτε έλαβε χώρα η αναπαραγωγή έργου καθόσον αρκεί η προσφορότητα των ανωτέρω τεχνικών μέσων για τέτοιου είδους χρήση. Επομένως, ορθά απορρίφθηκε από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ο ισχυρισμός της εκκαλούσας περί αοριστίας της αιτήσεως και έλλειψη στοιχείων νομιμοποίησης των αντιδίκων της και, συνεπώς, τα όσα περί του αντιθέτου υποστηρίζονται στον τρίτο λόγο της ένδικης έφεσης θα πρέπει να απορριφθούν, όπως και ο ανωτέρω λόγος, διότι στερούνται βασιμότητας.

Από την επανεκτίμηση των εγγράφων που προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι και των εν γένει ισχυρισμών τούτων (καθόσον δεν μπορεί να γίνει λόγος, ούτε είναι φυσικό, για λήψη υπόψη των μαρτυρικών καταθέσεων στο ακροατήριο του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, ελλείψει πρακτικών συνεδριάσεως) πιθανολογούνται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: οι εφεσίβλητοι είναι αστικοί μη κερδοσκοπικοί συνεταιρισμοί και οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των πνευματικών έργων των μελών τους και των συναφών συγγενικών δικαιωμάτων, ειδικότερα δε έχουν ως μέλη τους ο πρώτος τους δημιουργούς έργων του λόγου και εκδότες εντύπων, ο δεύτερος τους δημιουργούς έργων και εικαστικών τεχνών, ο τρίτος του φωτογράφους και ο τέταρτος τους θεατρικούς συγγραφείς, έχουν δε συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα κατά τις διατάξεις των άρθρων 54 και 55 του ν. 2121/93 με απόφαση του υπουργού Πολιτισμού που δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. αντίστοιχα ΦΕΚ...). Οι ανωτέρω έχουν δικαίωμα εισπραξης για λογαριασμό των από αυτούς εκπροσωπούμενων μελών τους της κατ' άρθρο 18 § 3 του ν. 2121/93 εύλογης αμοιβής επί της αξίας των τεχνικών μέσων αναπαραγωγής, φωτοτυπικών συσκευών, χαρτιού κατάλληλου για φωτοτυπίες και ηλεκτρονικών υπολογιστών. Παράλληλα, η καθής είναι θυγατρική εταιρία στην Ελλάδα της παγκοσμίου εμβέλειας Αμερικανικής εταιρίας «...» και εισάγει και εμπορεύεται στην ελληνική επικράτεια φωτοτυπικές συσκευές, σαρωτές, χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες διαφορών και αποθηκευτικά μέσα με χωρητικότητα μικρότερη των 100 Mbytes, παραγωγής της παραπάνω μητρικής εταιρίας. Οι εφεσίβλητοι στα πλαίσια της παραπάνω λειτουργίας τους απέστειλαν στην εκκαλούσα την από 56.2009 εξώδικη δήλωση-πρόσκληση, που επιδόθηκε στην αντίδικο της στις 17.6.2009, με την οποία την καλούσαν να τους καταβάλει την κατά το άρθρο 18 §3 του ν. 2121/93 οριζόμενη εύλογη αμοιβή ποσοστού 4% επί της αξίας των φωτοτυπικών συσκευών (περιλαμβανομένων και των πολυμηχανημάτων), του χαρτιού κατάλληλου για φωτοτυπίες, των σαρωτών και των αποθηκευτικών μέσων με χωρητικότητα μικρότερη των 100 Mbytes που εισήγαγε κατά το διάστημα από 10.10.2002 έως 176.2009 και ακόμη να δηλώσει υπεύθυνα εντός μηνός από την παραλαβή του παραπάνω εξώδικου με σχετική έγγραφη υπεύθυνη δήλωση της προς τον ΟΠΙ, τη συνολική αξία των παραπάνω ειδών που εισήγαγε κατά το διάστημα από 1.1.2008 έως 31.5.2009 και ότι αυτή είναι πράγματι η συνολική αξία, χωρίς καμία απόκρυψη. Στη συνέχεια, η εκκαλούσα προέβη δια του νομίμου εκπροσώπου της σε κατάθεση της από 17.7.09 υπεύθυνης δήλωσης προς τον ΟΠΙ όπου δήλωνε ότι κατά το διάστημα από 1.1.2003 έως 31.5.2009 δεν εισήγαγε φωτοτυπικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων των πολυμηχανημάτων και των τηλεομοιοτυπικών μηχανημάτων που έχουν δυνατότητα φωτοτυπικής αναπαραγωγής), σαρωτές, αποθηκευτικά μέσα με χωρητικότητα μικρότερη των 100 Mbytes και ότι συνακόλουθα η συνολική αξία εισαγωγής των παραπάνω ειδών για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα ήταν μηδενική, με τη σημείωση ότι η πιο πάνω δήλωση δεν καταλάμβανε είδη, τα οποία ενδεχομένως εισήχθησαν και στη συνέχεια επανεξήχθησαν ή και τα οποία δεν πωλήθηκαν σε τρίτους αλλά παρακρατήθηκαν ή και αναλώθηκαν από την εταιρία για τις εσωτερικές επιχειρησιακές της ανάγκες ή και τα οποία διακριβωμένα πωλήθηκαν σε επιχειρήσεις υπηρεσίες ή οργανισμούς, δεδομένου ότι τα εν λόγω είδη, μη όντας πρόσφορα για αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση (ή για ιδιωτική χρήση εντός της ελληνικής επικράτειας), δεν εμπίπτουν στους

σκοπούς του άρθρου 18 του ν. 2121/93, για τους οποίους υποβλήθηκε η δήλωση. Έτσι η εκκαλούσα, ερμηνεύοντας κατά το δοκούν τις υφιστάμενες διατάξεις, δεν συμμορφώθηκε με την κατά τα ανωτέρω νόμιμη υποχρέωση της να δηλώσει τα προμνημονευόμενα είδη, λαμβανομένου υπόψη ότι, καθώς προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 3 § 1, 18 § 1, 54 § 1 και 55 §§ 1 και 3 του ν. 2121/93, η οφειλόμενη εύλογη αμοιβή αποτελεί αποζημιωτικό αντιστάθμισμα για την ελεύθερη ιδιωτική αναπαραγωγή των έργων, δηλαδή η υποχρέωση της καταβολής της αμοιβής δεν συνδέεται με την συντελεσμένη αναπαραγωγή των έργων, αλλά αρκεί το πρόσφορο των παραπάνω αντικειμένων για αναπαραγωγή (βλ. ενδεικτικά Γ. Κουμάντου, «Πνευματική ιδιοκτησία, 8η έκδοση σελ 242, ΕφΑΘ 657/2010 προσκομιζόμενη). Από τα ανωτέρω προκύπτουν τα συμπεράσματα ότι ορθώς ερμηνεύτηκαν και εφαρμόστηκαν με την εκκαλούμενη οι προαναφερόμενες διατάξεις και ακόμη ότι είναι προφανές το έννομο συμφέρον (άρθρο 68 ΚΠολΔ) και κατά συνέπεια η ύπαρξη ενεργητικής νομιμοποίησης των εφεσίβλητων, εν όψει και της ιδιότητας τους ως συλλογικών φορέων προστασίας των δικαιωμάτων των μελών τους, όπως μνημονεύθηκε, σε άσκηση της από 20.7.2009 αιτήσεως τους κατά της εκκαλούσας, οπότε τα εκ μέρους της τελευταίας υποστηριζόμενα περί του αντιθέτου, τα οποία και συγκροτούν αντίστοιχα τους πρώτο και δεύτερο λόγους της υπό κρίση έφεσης της θα πρέπει να απορριφθούν (ως και οι ανωτέρω λόγοι), καθότι στερούνται βασιμότητας. Επίσης, κατά τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να απορριφθεί και ο τέταρτος και τελευταίος λόγος της ένδικης έφεσης, εφόσον δεν προέκυψε εσφαλμένη εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων εκ μέρους του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, λαμβανομένων υπόψη και των ανωτέρω διαπιστώσεων του παρόντος δικαστηρίου, επιπλέον δε, εφόσον δεν τηρήθηκαν πρακτικά κατά την πρωτόδικη δίκη, δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ορθή ή όχι εκτίμηση των καταθέσεων της μάρτυρος της εκκαλούσας. Τέλος, το αίτημα της εκκαλούσας, που διατυπώνεται με τις προτάσεις της, για αποστολή εκ μέρους του παρόντος δικαστηρίου ερωτήματος προδικαστικού προς το ΔΕυρΚ σχετικά με την εναρμόνιση των διατάξεων του άρθρου 18 §§ 1 και 3 του ν. 2121/93 με το άρθρο 5 § 2 στοιχ. β της οδηγίας 2001/29/EK, ενόψει της έκδοσης της υπ` αριθμ. 467/08 της 21.10.2010 απόφασης του ΔΕυρΚ (υπόθεση PADAWAN SL), θα πρέπει να απορριφθεί καθότι η προαναφερόμενη υπόθεση αφορά αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση ηχητικού ή οπτικοακουστικού υλικού και όχι τη φωτοτυπική αναπαραγωγή σε χαρτί ή ανάλογο υλικό φορέα, ανεξάρτητο εάν αυτή προορίζεται για ιδιωτική χρήση, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση επί της ένδικης υποθέσεως ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου.

Με τις σκέψεις που προαναφέρθηκαν κρίνεται ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που έκανε μερικά δεκτά την από 20.7.2009 αίτηση των εφεσίβλητων, δεν έσφαλε ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή του (δικονομικού και ουσιαστικού) νόμου ούτε ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων και, συνεπώς η κρινόμενη έφεση θα πρέπει να απορριφθεί κατ' ουσίαν και να καταδικασθεί η εκκαλούσα στη δικαστική δαπάνη των εφεσίβλητων για τον παρόντα βαθμό δικαιοδοσίας (άρθρο 183 του ΚΠολΔ) σύμφωνα με το διατακτικό.